

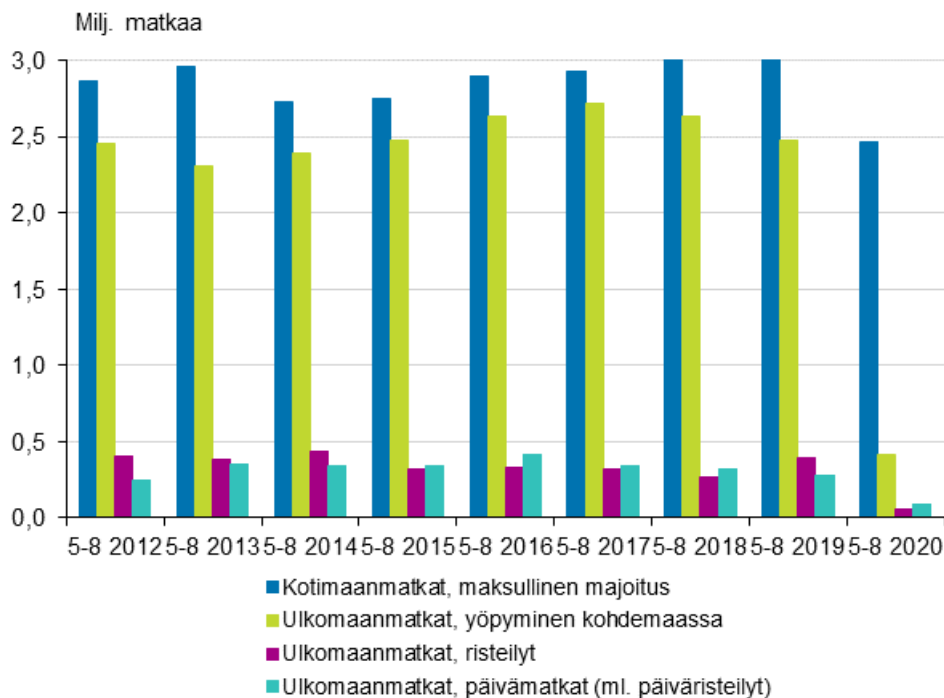
Suomalaisten matkailu

2020, kesä (1.5.-31.8.2020)

Suomalaisten matkailu keskittyi kotimaahan kesällä 2020

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan matkailuvuoden 2020 kesämatkailu keskittyi kotimaanmatkailuun, kun samaan aikaan lentokenttien ja satamien matkustajamäärät jäivät koronavirustilanteen vuoksi murto-osaan vuoden takaisesta. Lentäen tehtyjä ulkomaanmatkoja oli touko-elokuussa 95 prosenttia vähemmän ja laivalla tehtyjä 70 prosenttia vähemmän kuin vuosi sitten. Touko-elokuun 2020 aikana suomalaiset tekivät 9,7 miljoonaa yöpymisen sisältänyttä kotimaan vapaa-ajanmatkaa ja ulkomaille suuntautui 0,6 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa, näistä yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä matkoja oli 0,4 miljoonaa.

Vapaa-ajanmatkat touko-elokuussa 2012-2020* (pl. kotimaan päivä- ja ilmaismajoitusmatkat)

Vuoden 2020 toisella kolmanneksella 15–84-vuotiaat suomalaiset tekivät 10,8 miljoonaa matkaa, kun lasketaan yhteen kotimaan ja ulkomaan vapaa-ajanmatkat sekä työ- ja kokousmatkat. Yöpymissä sisältäneiden matkojen lisäksi matkamäärässä ovat mukana myös ulkomaan päivämatkat.

Huhti-elokuun matkoja koskevassa kyselyssä kysyttiin lisäksi huhti-joulukuun ajalle ajoittuvista matkoista, jotka oli varattu ennen maaliskuun puolivälissä pandemian vuoksi asetettuja rajoituksia. Alle joka viidennellä vastaajalla oli tällaisia ulkomaanmatkavarauksia ja heidän arvionsa mukaan noin puolet niistä joko peruuntuvat tai siirtyvät myöhemmälle ajankohdalle koronavirustilanteen vuoksi.

Vastaavasti kotimaanmatkavarauksia maksullisessa majoituksessa oli noin joka kahdeksannella vastaajalla ja näistä matkoista selvästi yli puolet arvioitiin toteutuvan suunnitellusti. Yhteensä suomalaisilta peruuntui tai siirtyi huhti-joulukuun ajalta 1,8 miljoonaa sellaista ulkomaanmatkaa ja miljoona maksullisen majoituksen kotimaanmatkaa, joihin oli tehty varauksia ennen maaliskuun puolivälissä pandemian vuoksi asetettuja rajoituksia. Peruuntuvista tai siirtävistä matkoista noin puolet ajoittui huhti-toukokuulle, 35 prosenttia kesä-elokuulle ja 15 prosenttia syys-joulukuulle.

Kotimaassa yöpymissä sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja tehtiin touko-elokuussa 9,7 miljoonaa. Ilmaismajoitusmatkoja näistä oli 7,2 miljoonaa, joka oli hieman vähemmän kuin viime vuoden touko-elokuussa. Vapaa-ajanmatkoja, joiden aikana yövyttiin maksullisessa majoituksessa, tehtiin 2,5 miljoonaa ja suosituimmat matkakohteet sijaitsivat Uudellamaalla, Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa. Pohjois-Suomen matkakohteet houkuttivat koronakesänä enemmän kuin eteläisen Suomen Pirkanmaa ja Varsinais-Suomi. Maksullisen majoituksen sisältäneitä kotimaanmatkoja tehtiin viidennes vähemmän, kuin edellisvuoden touko-elokuussa.

Heinäkuu oli kotimaassa kesäkauden suosituin matkustuskuukausi, sillä silloin tehtiin 1,1 miljoonaa maksullisen majoituksen sisältänyttä matkaa ja 2,2 miljoonaa ilmaismajoitusmatkaa. Heinäkuussa tehdyistä maksullisen majoituksen sisältäneistä matkoista 12 prosenttia suuntautui Uudellemaalle ja 11 prosenttia Lappiin.

Mökkilomailu oli koronakesänä todella kovassa suosiossa. Yöpymiset sekä omilla että vuokratuilla mökeillä lisääntyivät lähes puolitoistakertaisiksi verrattuna edellisvuoteen.

Hotellilomailu kotimaassa ei sen sijaan ollut niin suosittua, sillä hotelleissa vietetyistä kesäöistä suli pois noin kolmannes edellisvuoteen verrattuna.

Ulkomaille tehtiin touko-elokuussa kaikkiaan 560 000 vapaa-ajanmatkaa. Lukuun on laskettu mukaan yöpymissä kohdemaassa sisältäneet matkat, risteilyt ja päivämatkat. Tämä määrä on vain alle viidennes edellisvuoden vastaavan ajankohdan määrästä.

Ulkomaan vapaa-ajanmatkoista yöpymissä kohdemaassa sisältäneitä matkoja tehtiin 410 000. Näitä matkoja tehtiin ensimmäisen kerran saman verran heinäkuussa ja elokuussa.

Suureen osaan Euroopan maista lentoja oli tarjolla vain rajoitetusti. Laivayhtiöt sen sijaan liikennöivät liki normaalisti ja niinpä monen kesälle suunniteltu etelänmatka vaihtui etelänaapurimme Viroon. Kaikista ulkomaan vapaa-ajanmatkoista, jotka sisälsivät yöpymissä kohdemaassa, suuntautui Viroon puolet. Tästä huolimatta Viron matkoja tehtiin vain noin puolet edellisvuodesta.

Vapaa-ajanmatkojen lisäksi kotimaassa tehtiin puoli miljoonaa työ- ja kokousmatkaa. Työmatkat kotimaassa vähenivät puoleen viime vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen suomalaisten matkailu -tutkimuksesta, jota varten kerättiin tiedot kesä-, heinä-, elo- ja syyskuussa yhteensä 5 228 iältään 15–84-vuotiaalta suomalaiselta verkossa tai vaihtoehtoisesti puhelinhaastattelussa.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1.1. Suomalaisten matkat ja niiden muutos touko-elokuussa 2020*	4
Liitetaulukko 1.2. Suomalaisten matkat touko-elokuussa 2012-2020*	5
Liitetaulukko 2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain, touko-elokuussa 2020*	5
Liitetaulukko 3. Kotimaanmatkoilla käytetyt kulkuvälineet touko-elokuussa 2020*	6
Liitetaulukko 4. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain touko-elokuussa 2019-2020*	6
Liitetaulukko 5. Ulkomaanmatkat matkatyyppin ja kohteen mukaan touko-elokuussa 2020*	7
Liitetaulukko 6. Matkat Viroon ja Ruotsiin matkatyyppin mukaan touko-elokuussa 2019-2020*	8
Liitetaulukko 7. Arvio varattujen matkojen toteutumisesta huhti-joulukuussa 2020	8
Liitetaulukko 8. Pandemian vuoksi peruuntuvien tai siirtyvien matkojen määrä huhti-joulukuussa 2020	8
Laatuseloste: Suomalaisten matkailu 2020	9

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1.1. Suomalaisen matkat ja niiden muutos touko-elokuussa 2020*

Matkatyyppi			Toukokuu	Kesäkuu	Heinäkuu	Elokuu	Touko-elokuu yhteensä	Vuosi muutos, % 5-8/2020* - 5-8/2019
			1 000 matkaa					
Matkoja yhteensä			1 490	2 650	3 670	2 960	10 770	-32
Vapaa-aika	Kotimaa	Yhteensä	1 280	2 500	3 330	2 540	9 660	-14
		Maksullinen majoitus	110	390	1 090	870	2 460	-20
		Ilmaismajoitus	1 170	2 110	2 250	1 670	7 200	-11
	Ulkomaa	Yhteensä ¹⁾	260	220	560	-82
		Yöpyminen kohdemaassa	180	180	410	-83
		Risteily
		Päivämatka (ml. päivärasteily)
Työ	Kotimaa	Yöpymisen sis.	170	190	490	-51
	Ulkomaa	Yhteensä ¹⁾

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 1.2. Suomalaisen matkat touko-elokuussa 2012-2020*

Matkatyyppi			Tammi-huhtikuu								
			2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*
			1 000 matkaa								
Matkoja yhteensä			16 480	16 150	15 880	15 390	16 190	16 240	16 400	15 920	10 770
Vapaa-aika	Kotimaa	Yhteensä	11 750	11 500	11 180	10 650	11 300	11 310	11 320	11 200	9 660
		Maksullinen majoitus	2 870	2 960	2 720	2 750	2 900	2 920	3 080	3 080	2 460
		Ilmaismajoitus	8 880	8 540	8 450	7 900	8 400	8 380	8 240	8 120	7 200
	Ulkomaa	Yhteensä ¹⁾	3 110	3 040	3 170	3 130	3 380	3 370	3 240	3 140	560
		Yöpyminen kohdemaassa	2 460	2 310	2 390	2 470	2 630	2 720	2 630	2 470	410
		Risteily	400	380	440	320	330	320	280	390	..
		Päivämatka (ml. päivärasteily)	250	350	340	340	420	340	320	280	..
Työ	Kotimaa	Yöpyymisen sis.	1 070	1 140	1 000	1 020	980	950	970	1 010	490
	Ulkomaa	Yhteensä ¹⁾	560	470	520	580	520	620	870	570	..

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain, touko-elokuussa 2020*

Kohdemaakunta	5-8/2020*					
	Matkat maksullisessa majoituksessa		Matkat ilmaismajoituksessa		Kotimaan vapaa-ajanmatkat yhteensä	
	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä	2 460	100	7 200	100	9 660	100
Uusimaa	310	13	960	13	1 270	13
Varsinais-Suomi	210	8	790	11	1 000	10
Satakunta	120	5	260	4	390	4
Kanta-Häme	310	4	390	4
Pirkanmaa	130	5	580	8	710	7
Päijät-Häme	380	5	460	5
Kymenlaakso	250	4	300	3
Etelä-Karjala	100	4	240	3	350	4
Etelä-Savo	140	6	650	9	790	8
Pohjois-Savo	170	7	370	5	540	6
Pohjois-Karjala	160	7	290	4	460	5
Keski-Suomi	130	5	560	8	690	7
Etelä-Pohjanmaa	100	4	270	4	370	4
Pohjanmaa	150	2	170	2
Keski-Pohjanmaa
Pohjois-Pohjanmaa	260	10	470	7	730	8
Kainuu	240	3	320	3
Lappi	240	10	320	4	560	6
Ahvenanmaa - Åland	100	1

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 3. Kotimaanmatkoilla käytetyt kulkuvälineet touko-elokuussa 2020*

Kotimaanmatkan kulkuväline	5-8/2020*			
	Vapaa-aika		Työ	
	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä	9 660	100	490	100
Auto	8 480	88	350	72
Bussi	190	2
Juna	630	6
Lentokone
Muu	330	3

Merkkien selitykset: [..] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 4. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain touko-elokuussa 2019-2020*

Kohde		5-8/2020*		5-8/2019	
		1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä		410	100	2 470	100
Pohjoismaat	Yhteensä	520	21
	Norja	130	5
	Ruotsi	320	13
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	250	60	600	24
	Venäjä	100	4
	Viro	210	50	420	17
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	510	21
	Saksa	130	5
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	710	28
	Espanja (ilman Kanariansaaria)	160	6
Amerikka	Yhteensä
Afrikka	Yhteensä
Aasia ja Oseania	Yhteensä

Merkkien selitykset: [..] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 5. Ulkomaanmatkat matkatyyppin ja kohteen mukaan touko-elokuussa 2020* 1)

Kohde		Ulkomaanmatkan syy				
		Vapaa-ajanmatkat				Työmatkat
		Sukulaisten ja ystävien tapaaminen	Loma	Muu henkilö-kohtainen syy	Vapaa-ajanmatkat yhteensä	Työmatkat yhteensä
		1 000 matkaa				
Matkoja yhteensä		..	430	..	560	..
Pohjoismaat	Yhteensä	..	100	..	120	..
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	..	290	..	370	..
	Viro	..	240	..	310	..
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä
Amerikka	Yhteensä
Afrikka	Yhteensä
Aasia ja Oseania	Yhteensä

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 6. Matkat Viroon ja Ruotsiin matkatyyppin mukaan touko-elokuussa 2019-2020*

Matkatyyppi		Viro			Ruotsi		
		Matkat 5-8/2020*	Matkat 5-8/2019	Vuosimuutos, % 5-8/2020* - 5-8/2019	Matkat 5-8/2020*	Matkat 5-8/2019	Vuosimuutos, % 5-8/2020* - 5-8/2019
		1 000 matkaa			1 000 matkaa		
Matkoja yhteensä¹⁾		310	750	-58	..	760	..
Vapaa-aika	Yhteensä ¹⁾	310	700	-56	..	670	..
	Yöpyminen kohdemaassa	210	420	-51	..	320	..
	Risteily	..	130	250	..
	Päivämatka (ml. päiväristeily)	..	140	100	..
Työ	Yhteensä ¹⁾

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 7. Arvio varattujen matkojen toteutumisesta huhti-joulukuussa 2020¹⁾

	Henkilöitä	Osuus henkilöistä
	Lukumäärä	%
15 - 84 vuotiaita henkilöitä yhteensä	4 443 520	100
Kotimaanmatkoja maksullisessa majoituksessa		
Ei matkavarauksia	3 881 851	87
Varatut matkat toteutuvat suunnitellusti	322 354	7
Varatut matkat peruuntuvat tai siirtyvät	239 315	5
Ulkomaan matkoja		
Ei matkavarauksia	3 631 738	82
Varatut matkat toteutuvat suunnitellusti	419 593	9
Varatut matkat peruuntuvat tai siirtyvät	392 189	9

1) Koskee vain sellaisia matkoja, joihin oli tehty varauksia ennen maaliskuun puolivälissä pandemian vuoksi asetettuja matkustusrajoituksia

Liitetaulukko 8. Pandemian vuoksi peruuntuvien tai siirtyvien matkojen määrä huhti-joulukuussa 2020¹⁾

	Kotimaanmatkoja maksullisessa majoituksessa	Ulkomaanmatkoja
	1 000 matkaa	1 000 matkaa
Matkoja yhteensä	990	1 850
Huhtikuu	350	510
Toukokuu	200	440
Kesäkuu	160	300
Heinäkuu	100	130
Elokuu	80	130
Syyskuu	40	90
Lokakuu	20	90
Marraskuu	20	40
Joulukuu	20	40

1) Koskee vain sellaisia matkoja, joihin oli tehty varauksia ennen maaliskuun puolivälissä pandemian vuoksi asetettuja matkustusrajoituksia

Laatuseloste: Suomalaisten matkailu 2020

Tilastotietojen relevanssi

Suomalaisten matkailu -tilasto sisältää tietoa suomalaisten tekemistä matkoista ja vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määristä. Tilaston kohteena ovat yöpymisen sisältäneet matkat kotimaassa ja ulkomaille sekä päivämatkat ulkomaille.

Tilaston tietoja käytetään suomalaisten kotimaanmatkailun ja ulkomaille suuntautuvan matkailun seuraamisessa. Tiedot on tarkoitettu erityisesti valtionhallinnon, matkailualan yritysten ja järjestöjen sekä tutkijoiden käyttöön. Valtionhallinnon osalta tietoja käytetään lähinnä maksutaselaskelmissa. Tilaston tietoja raportoidaan myös Eurostatille eli Euroopan yhteisön tilastovirastolle matkailutilastoasetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan.

Tilastokeskus kerää tilaston tiedot ns. yhdistelmä tiedonkeruuna, eli itse täytettävällä verkkolomakkeella tai vaihtoehtoisesti puhelinhaastatteluna. Osohenkilöt edustavat Suomessa vakituisesti asuvaa 15–84-vuotiasta väestöä.

Tiedot kerätään vapaaehtoisuuteen perustuen. Yksilökohtaiset tutkimustiedot ovat tilastolain (280/2004, 12§) mukaan luottamuksellisia.

Matkailun määritelmään liittyy olennaisesti tavanomaisen elinpiirin käsite. Maailman matkailujärjestön (World Tourism Organisation, UNWTO) mukaan matkailu on toimintaa, jossa ihmiset matkustavat tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolella olevaan paikkaan ja oleskelevat siellä korkeintaan yhden vuoden.

Matkakohteiden luokituksessa käytetään Tilastokeskuksen kunta- ja valtioluokitusta tilastovuodelta.

Tilaston menetelmäkuvaus

Tilaston tiedot kerätään kyselyllä, joka koostuu kahdesta osasta. Kuukausikyselyssä kerätään tietoa suomalaisten edellisen kuukauden aikana tekemistä matkoista, niiden lukumääristä ja ominaisuuksista. Vuonna 2019 tiedot kerättiin poikkeuksellisesti kolmen edellisen kuukauden matkoista.

Vuoden viimeisen kuukausikyselyn ohessa tehdään ns. vuosikysely, jonka kyllä / ei -kysymysten avulla selvitetään tilastovuoden aikana erityyppisiä matkoja tehneiden henkilöiden määriä.

Tiedonkeruu on otospohjainen verkkolomakkeella tai vaihtoehtoisesti puhelinhaastatteluna toteutettava kysely. Kohdehenkilöä pyydetään vastaamaan kyselyyn ensisijaisesti verkkolomakkeella. Jos tietoja ei saada, tilastohaastattelija ottaa yhteyttä puhelimitse. Tiedot kerätään tilastovuoden helmikuun ja sitä seuraavan vuoden tammikuun välisenä aikana. Kunkin kuukausierän tiedot kerätään seuraavan kuukauden aikana. Matkustaneita henkilöitä selvittävän vuosikyselyn tiedot kerätään vuoden viimeisen kuukausierän yhteydessä.

Tilaston perusjoukkona on väestötietojärjestelmän 15–84-vuotias Suomessa vakituisesti asuva väestö. Perusjoukon ulkopuolelle jäävät kuitenkin pysyvästi laitoksessa olevat henkilöt. Otokset poimitaan systemaattisella otannalla, ja ne edustavat perusjoukkoa kattavasti iän, sukupuolen, asuinalueen ja äidinkielen suhteen. Työikäisiä (25–64-vuotiaita) poimitaan hieman nuoria (15–24-vuotiaita) ja eläkeikäisiä (65–84-vuotiaita) tiheämmin sen vuoksi, että työikäiset tekevät eniten matkoja.

Kyselyn otoskoko on 28 200 henkilöä vuodessa eli 2 350 henkilöä per kuukausierä. Vuonna 2019 otoskoko oli poikkeuksellisesti 16 000 henkilöä vuodessa. Vuoteen 2012 asti samaa otosta käytettiin myös kuukausittaisen kuluttajien luottamus- tilaston tiedonkeruussa.

Vastaustiedot korotetaan painokertoimilla perusjoukon tasolle. Vuodesta 2012 lähtien kunkin kuukauden painokerroin korotetaan kuukauden väestömäärälle (väestörakenteen ennakkotiedot). Ositteena ovat vastaajan ikäluokka, sukupuoli ja asuinalue (suuralue). Ennen vuotta 2012 ositteena käytettiin vain sukupuolta.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilaston tietosisältöä laajennettiin erityisesti vuosina 1995–1997 vastaamaan EY:n matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) vaatimuksia. Vuonna 1996 tilaston piiriin sisällytettiin yöpymisen sisältävien matkojen lisäksi ulkomaille tehdyt päivämatkat, joten nykyisessä laajuudessaan tilasto antaa varsin kattavan kuvan suomalaisten matkailusta. Tilaston ulkopuolelle jäivät enää ainoastaan kotimaan päivämatkat.

Vuoden 2012 lomakeuudistuksen jälkeen vastaaja ei enää itse päättää matkan tyyppiä, vaan se päätellään annetuista vastauksista. Matkoilta kysytään kaikki käytetyt yöpymismuodot, joten maksullisen majoituksen matkat saadaan lajiteltua automaattisesti oikein. Tämä vähentää virheitä ja mahdollistaa tarkemman tilastoinnin.

Kyselyn vastauskato vuositasolla on 49 prosenttia. Kato on yksi merkittävämpiä virhelähteitä, sillä kadon suuruus vaikuttaa välittömästi painokertoimien suuruuteen. Mitä suurempi kato on, sitä suuremmiksi painokertoimet muodostuvat.

Otannasta aiheutuvaa satunnaisvaihtelua kuvataan matkojen ja matkoja tehneiden henkilöiden vuosiestimaateille laskettujen 95 prosentin luottamusvälien avulla.

Taulukko 1. Matkamäärien luottamusvälit matkatyypeittäin vuonna 2019

Matkatyyppi	N	Summa	Keski-hajonta	95% luottamusväli	
				alaraja	yläraja
1 000 matkaa					
Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa	1 753	7 300	170	7 000	7 630
Kotimaan vapaa-ajanmatkat ilmaismajoituksessa	4 136	18 430	250	17 940	18 910
Työ- ja kokousmatkat kotimaassa	614	3 590	140	3 310	3 870
Ulkomaan vapaa-ajan päivämatkat (ml. päivärasteilyt)	241	790	50	680	890
Ulkomaan vapaa-ajanrasteilyt	262	1 110	70	960	1 230
Ulkomaan vapaa-ajanmatkat, yöpyminen kohdemaassa	1 963	6 260	140	5 990	6 520
Ulkomaan työ- ja kokousmatkat	422	2 300	110	2 070	2 520

Taulukko 2. Henkilömäärien luottamusvälit matkailuaktiivisuuden mukaan vuonna 2019

Matkailuaktiivisuus	N	Summa	Keski-hajonta	95% luottamusväli	
				alaraja	yläraja
1 000 henkilöä					
Ei tehnyt yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja	251	770	40	680	850
Teki yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja	1 217	3 730	40	3 650	3 820
Teki kotimaan vapaa-ajanmatkoja maksullisessa majoituksessa	644	1 960	60	1 850	2 080
Teki ulkomaan vapaa-ajan päivämatkoja (ml. päivärasteilyt)	327	1 010	50	910	1 100
Teki ulkomaan vapaa-ajanrasteilyjä	275	850	50	760	930
Teki ulkomaan vapaa-ajanmatkoja maksullisessa majoituksessa kohdemaassa yöpyen	734	2 220	60	2 110	2 340
Teki koti- tai ulkomaan työ- ja kokousmatkoja	293	890	40	800	980

Tulokset esitetään kymmentuhannen tarkkuudella. Ennen vuotta 2012 alle 10 000 olevia lukumääriä ei julkistettu, vaan ne merkittiin epävarmaksi tiedoksi. Vuodesta 2012 vuoteen 2015 alle 50 000 on merkitty epävarmaksi tiedoksi. Vuodesta 2016 lähtien alle 100 000 on merkitty epävarmaksi tiedoksi.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tietoja matkojen määristä julkaistiin vuoteen 2011 asti kuukausittain 6–7 viikon kuluttua tilastokuukauden päättymisestä. Vuodesta 2012 lähtien ennakkotietoja julkaistaan neljän kuukauden välein 6–7 viikon sisällä jakson päättymisestä, mutta vuotta 2020 koskevat ennakkotiedot julkaistaan poikkeuksellisesti noin 4 kuukauden sisällä jakson päättymisestä.

Vuositiedot julkaistaan Suomalaisten matkailu -tilaston kotisivuilla noin 6 kuukauden kuluttua vuoden päättymisestä.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkaistaan vain Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Suomalaisten matkailu -vuosijulkaisua tuotettiin painettuna tilastovuoteen 2008 asti.

Vuositietoja matkoista on saatavilla matkaryhmittäin ja kohdealueittain Tilastokeskuksen StatFin-tietokannassa. Matkaryhmittäiset aikasarjat alkavat vuodesta 1991 ja kohdealueittaiset vuodesta 2000.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Säännöllisesti tilastoa on tehty vuodesta 1991 alkaen. Vuosina 1991–1994 Tilastokeskus tuotti tilastoa Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) toimeksiannosta. Nämä vuodet ovat keskenään vertailukelpoisia, sillä käytössä olivat yhdenmukaiset menetelmät. Vuonna 1995 tilasto siirtyi kokonaan Tilastokeskukselle. Samana vuonna aloitetut sisältö- ja menetelmämuutokset ovat vaikuttaneet tietojen vertailukelpoisuuteen vuosien 1995–1999 välillä. Tietosisältö sekä laskenta- ja tiedonkeruumenetelmät pysyivät ennallaan vuosina 2000–2009. Vuosina 2010 ja 2012 tapahtuneiden tiedonkeruun muutosten takia luvut eivät ole täysin vertailukelpoiset edellisiin vuosiin.

Vuoden 2000 alussa kyselyä alettiin tehdä joka kuukausi yhdessä Kuluttajabarometrin (nykyisin Kuluttajien luottamus) kanssa keskitetysti. Tätä ennen tiedot kerättiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tiedonkeruun yhteydessä, neljännesvuosittain vuosina 1996–1999 ja sitä ennen kolmannesvuosittain.

Vuonna 2000 matkan enimmäispituus muuttui 90 päivästä 365 päivään Maailman matkailujärjestön (UNWTO) ohjeiden mukaisesti. Tietojen vertailtavuutta heikentää jonkin verran myös se, että alkaneiden matkojen sijaan tilastovuodesta 2000 alkaen kohdehenkilöiltä on kysytty tietoja tutkimusjaksoilla päättyneistä matkoista.

Tiedonkeruuta muutettiin vuonna 2010 siten, että haastattelukuukauden tutkimusjaksoa on lyhennetty kahdesta kuukaudesta yhteen kuukauteen, eli tiedustelu koskee vain haastattelukuukautta välittömästi edeltäneen kuukauden aikana päättyneitä matkoja aiemman kahden edellisen kuukauden sijaan. Aikaisemmin lopulliset tiedot kunkin kuukauden matkojen määrästä saatiin kahden eri otoksen keskiarvona, muutoksen jälkeen luvut perustuvat yhteen otokseen.

Vuodesta 2012 lähtien matkailutilastot laaditaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan. Samalla kohdejoukko laajeni 15–74-vuotiaista 15–84-vuotiaisiin, otettiin käyttöön tarkemmat painokertoimet ja haastattelulomakkeelle tehtiin merkittäviä muutoksia. Uudistuksen takia tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa. *Ikäryhmän* laajentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–5 prosenttia. *Painokertoimen* tarkentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–3 prosenttia. Muuttuneiden kysymysten vaikutusta saatuihin tuloksiin on vaikea määrittää. Matkatyyppien päättely annetuista vastauksista (vastaajan oman luokittelun sijaan) on siirtänyt osan matkoista toiseen ryhmään. Tarkentuneella ohjeistuksella on pyritty vähentämään tavanomaiseen elinpiiriin kuuluvan liikkumisen määrää tilastossa.

Vuoden 2019 kyselyssä kuukausikyselyn viitejaksoa pidennettiin yhdestä kuukaudesta kolmeen edelliseen kuukauteen. Muutoksella tavoiteltiin sitä, että matkahavaintoja saataisiin aiempaa enemmän kultakin vastaajalta. Samalla matkoja saatiin kuitenkin vähemmän kuukausikohtaisesti. Tämän oletetaan johtuvan siitä, että kaikkia matkoja kolmen kuukauden ajalta ei joko muistettu ilmoittaa tai niiden ilmoittaminen koettiin liian raskaaksi erityisesti paljon matkailevilla. Tämä aliraportointi kohdistui erityisesti lyhytkestoisiin matkoihin, työmatkoihin, sekä erilaisiin vierailu- ja muihin ilmaismajoituksessa vietettyihin matkoihin.

Vuositason matkamäärien vertailukelpoisuuden säilyttämiseksi vuoden 2019 matkojen painokertoimia korotettiin matkatyyppikohtaisilla ja ulkomaanmatkoissa lisäksi maakohtaisilla kertoimilla. Näiden korotuskertoimien määrittämisessä käytettiin apuna tilaston ulkopuolisia, vuositason muutosta kuvaavia lähdeaineistoja. Kotimaan maksullisen majoituksen matkojen osalta käytettiin apuna erityisesti

Tilastokeskuksen majoitustilastoa. Suomalaisten ulkomaanmatkailun osalta käytettiin teleoperaattoriaineistoihin perustuvia tilastotietoja vierailuista kohdemaittain, SMAL ry:n valmismatkoja koskevia tilastoja, laivaliikenteen matkustajatilastoja, sekä Viron matkailun osalta Tallinnan sataman julkaisemia matkustajamäärätilastoja.

Tiedot matkustaneista henkilöistä ovat vertailukelpoisia eri vuosien välillä. Vuositutkimusta matkustaneista henkilöistä tehtiin 1991–2011 työvoimatutkimuksen yhteydessä ja sen jälkeen matkailukyselyn liitteenä.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Suomalaisten matkailu tilastoi matkailun kysyntää. Matkailun tarjontaa Suomessa kuvataan kuukausittain ja vuosittain julkaistavassa Tilastokeskuksen **Majoitustilastossa**. Se sisältää tietoja mm. hotellien majoituskapasiteetista ja sen käytöstä sekä yöpymisistä majoitusliikkeissä matkailijan asuinmaan mukaan eriteltyinä.

Matkailutilinpito (Tourism Satellite Account, TSA) on tilastojärjestelmä, jossa matkailun taloudellisia vaikutuksia kuvataan monipuolisesti ja kattavasti. Matkailun tilinpidon luvut julkaistaan **Visit Finlandin** tilastopalvelu Rudolfin sivuilla.

Suomen ja ulkomaiden välistä matkustajaliikennettä tilastoidaan Tilastokeskuksen Ulkomaan meriliikenteen ja Ilmaliikenteen tilastoissa. Näistä tilastoista ei kuitenkaan käy ilmi matkailijoiden kotimaa. **Suomen matkatoimistoalan liitto** (SMAL) julkaisee vuosittain nettisivuillaan tilaston “Lentäen tehdyt vapaa-ajan valmismatkat ja markkinaosuudet”, josta selviää matkatoimistojen kautta ostettujen matkojen määrä kohdemaittain.

Lisätietoja

Taru Tamminen 029 551 2243

Ossi Nurmi 029 551 2984

Vastaava osastopäällikkö:

Hannele Orjala

liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Suomalaisten matkailu, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute